

Kansainväliset kollegat ovat tärkeitä!

Vappu
Taipale
Professori

Nagasakissa, Kyushun saaren kärjessä oli loka-kuussa vielä kuuma, + 28 astetta vaikka vähän sataa tihuutti. IPPNW, International Physicians for the Prevention of Nuclear War, piti 24. kongressinsa kaupungissa, joka muistetaan toisena atomipommituksen kohteena 80 vuotta sitten. Nagasaki valittiin pommituksen kohteeksi sattumalta, koska tiheät pilvet peittivät oikean tavoitteen, Kokuran kaupungin. Vuorten ympäröimään kapeaan laaksoon on sittemmin rakentunut vehreä kaupunki, mutta historia muistetaan edelleen.

IPPNW tunnetaan Suomessa (virheellisellä) nimellä ”Lääkärit Ydinsotaa Vastaan”. Sitä edustaa Lääkärien Sosiaalinen Vastuu, reilut neljäkymmentä vuotta toiminut järjestö. Tällä kertaa IPPNW:ssä on suomalainen co-presidentti, neurologi Kati Juva, joka valittiin toiselle kaudelle venäläisen Olga Tsushinan ja Saksan Inga Blumin rinnalle. Nagasakin kokous muistuttaa ydinaseiden vaaroista, joista meillä lääkäreillä on paljon sanottavanamme. Mikään terveydenhuolto ei nimittäin kykene hoitamaan ydinaseiden käytön seurauksia, vain ehkäisy toimii. Kansainvälisessä politiikassa näyttää sen sijaan ydinaseilla uhkaileminen käyvän kepeämmäksi ja helpommaksi.

Japanissa reilut 70 prosenttia väestöstä haluaisi maan liittyvän uuteen YK:ssa solmittuun ydinaseiden kieltosopimukseen, joka tekee ydinaseista sekä moraalittomia että laittomia. Toisaalta lähes sama määrä kansalaisista haluaa maata suojaavan USA:n ydinsateenvarjon vahvistamista. Aika tavalla ristiriitaista! Japanin rauhanliike toivoo asiasta avointa keskustelua, mutta se näyttää

vaikealta. Miten lienee tilanne Suomessa, meilläkin on nyt ensi tuntumaa ydinsateenvarjosta.

Kansainvälisissä lääkärikokouksissa on hienoa tavata eri maiden ja eri alojen kollegoita. Nagasakissa tapasi yhtä hyvin pakistanilaisen nenä-korva- ja kurkkuspesialistin kuin geriatriin Costa Ricasta. Opiskelijana mukaan tulleesta australialaisesta Ruthista oli kehkeytnyt maineikas kirurgi. Nepalilainen yleislääkärikollega ja kansanedustaja vietti monta yötä kolmen maanmiehensä kanssa meillä kotimajoituksessa Suomen kongressissa vuonna 2006, nyt hän iloisena muisti hieman ahdasta oloaan. Nigerianisten kollegojen kanssa meillä oli yhteinen projekti pienaseita vastaan; nyt hankkeen vetäjä työskentelee WHO:ssa.

”Mikään terveydenhuolto ei nimittäin kykene hoitamaan ydinaseiden käytön seurauksia, vain ehkäisy toimii.

WHO:n kevään 2025 yleiskokouksessa oli esillä tärkeän mandaatin uusiminen. YK:n yleiskokous oli viime vuonna IPPNW:n aloitteesta päättänyt asettaa tieteellisen toimikunnan tutkimaan mahdollisen ydinsodan tuhoja ja edellyttänyt myös WHO:n tuovan tähän asiantuntemustaan. Kun mandaattia käsiteltiin WHO:n yleiskokouksessa, se hyväksyttiin suurella enemmistöllä, mutta Suomi äänesti tyhjää. Miksi? Äänestysohjeet tulivat ulkoministeriöltä, jonka mielestä motiivit olivat ”väärä”. Preventio- ja terveysnäkökohdat olivatkin muuttuneet poliittisiksi.

Nagasaki on toiminut suljetun Japanin ulkomaankaupan porttina portugalilaisten purjehtiessa maahan 1500-luvulla ja hollantilaisten vuosisataa myöhemmin. Nykymatkailijalle se tarjoaa avoimuutta, ja toinen toistaan houkuttavampia kalaravintoloita. Missäpä sushi voisi maistua paremmalta kuin täällä. *Arigato!* Kiitos!